

van de onderzoeksperiode 18 overleden. Bij 7 hiervan was geen obductie verricht. Van de 118 levendgeborenen waren 13 lost-to-follow-up op 1-1-91. Op grond van de gegevens over de 105 resterende kinderen werden cumulatieve overlevingskansen berekend. Deze was na één jaar 84%, na 10 jaar 77%.

Perinatologie 23.7

Matig alcohol gebruik en vruchtbaarheid bij vrouwen

*B.M. Zaadstra (1), C.W.N. Looman (2),
J.D.F. Habbema (2), E.R. te Velde (3), J. Karbaat (4)
1 Nederlands Instituut voor Praeventieve
Gezondheidszorg-TNO, Leiden
2 Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg, Erasmus
Universiteit, Rotterdam
3 Afdeling Gynaecologie & Obstetrie, Academisch
Ziekenhuis, Universiteit Utrecht
4 Cryobiologisch Laboratorium Bijdorp, Barendrecht*

Er is weinig bekend over het effect van alcohol gebruik op vruchtbaarheid van vrouwen. Het gebruik van grote hoeveelheden alcohol lijkt de kans op zwangerschap negatief te beïnvloeden; maar van matige hoeveelheden alcohol gebruik is het effect tot op heden niet bekend. Dit komt vooral omdat onderzoeken op dit gebied veelal opgezet waren om het effect van alcohol gebruik tijdens de zwangerschap op zwangerschapsuitkomst te bepalen, waarbij retrospectief naar alcohol gebruik in de pre-conceptionele fase werd gevraagd, waarbij uiteraard vrouwen die niet zwanger waren geworden werden gemist.

Derhalve hebben wij een prospectief onderzoek opgezet onder vrouwen met zwangerschapswens, welke vanwege onvruchtbaarheid van hun partner door middel van donor inseminatie hoopten zwanger te worden. Aan alle vrouwen, die voor de 1e keer kwamen, werd gevraagd een questionnaire in te vullen over onder andere leefgewoonten, waaronder alcoholgebruik. Alleen eerstvolgende concepties als gevolg van inseminaties werden gebruikt ten behoeve van de analyse. Vrouwen die stopten hadden gemiddeld meer dan 8 behandelcycli achter de rug. In vergelijking met niet-drinkende vrouwen, leken vrouwen met matig alcohol gebruik hogere zwangerschapskansen te hebben. Gecorrigeerd voor censoring en mogelijke confounders (roken, koffiegebruik, leeftijd en SES) bleek dit positieve verband sterker te worden, alhoewel het verband nog steeds niet significant was ($p=0.13$). In dier experimenteel onderzoek blijkt bij lage doses alcohol intake eveneens een dergelijk positief verband te bestaan. Een en ander zal nader worden toegelicht.

Algemeen 24.1

Risicogroepen en risico-gedrag voor buiktyfus in Ujung Pandang, Indonesië

*J.P. Velema (1), G. van Wijnen (1,2), P. Bult (1,2),
A.L. van Naerssen (2)
1 Nijmegen Institute for International Health, Katholieke
Universiteit Nijmegen
2 Vakgroep Sociale Geografie Ontwikkelingsgebieden,
Katholieke Universiteit Nijmegen*

Een patiënt-controle onderzoek werd uitgevoerd in een ziekenhuis in Ujung Pandang op het eiland Sulawesi in

Indonesië om risico-groepen en risico-gedrag voor het krijgen van buiktyfus te identificeren.

Patiënten waren 50 personen ouder dan dertien jaar die werden opgenomen op de vierde klasse van de afdeling interne geneeskunde van het Stella Maris ziekenhuis met een diagnose van buiktyfus van half-juni tot eind september 1991. De diagnose werd gesteld op klinische gronden en in 90 procent van de gevallen bevestigd met een Widal-test.

Controles waren 42 personen die op de vierde klasse van één der afdelingen interne, chirurgie of gynaecologie waren opgenomen voor een niet-infectieuze aandoening. Controles waren individueel gematched met patiënten voor leeftijd (± 5 jaar) en geslacht en hadden geen buiktyfus in de anamnese.

Analyse: De vermelde 'odds ratios' werden geschat m.b.v. een onvoorwaardelijk logistisch regressie-model waarin naast leeftijd en geslacht alle vermelde variabelen waren opgenomen. Signifikantie werd beoordeeld met behulp van de 'likelihood ratio test'.

Resultaten: Risicogroepen werden gevormd door mensen die ongetrouwd waren ($OR=6.0$), geen betaald werk deden ($OR=1.7$) en/of die een universitaire opleiding volgden of gevolgd hadden ($OR=11.6$). De mediane leeftijd van de patiënten was 22 jaar. Het consumeren van voedsel van een 'Warung' (een marktstalletje langs de straat waar voedsel wordt bereid en verkocht) was sterk geassocieerd met het risico op buiktyfus ($OR=45.4$). Patiënten wisten weliswaar hun handen na bezoek van het toilet en voor de maaltijd, maar deden dit significant minder vaak met zeep ($OR=20.5$). Mannen die zelf hun kleren wisten hadden een significant hoger risico ($OR=\infty$).

Conclusie: De resultaten van deze studie bieden concrete aangrijpingspunten voor preventieve maatregelen om deze gevaarlijke ziekte (lethaliteit ongeveer vijf procent) van jonge volwassenen te voorkomen.

Algemeen 24.2

Afwijkingen in het bewegingsapparaat en invaliditeit op de leeftijd van 85 jaar en ouder

*D. van Schaardenburg (1), K.J.S. van den Brande (3),
G.J. Ligthart (3), F.C. Breedveld (1), J.M.W. Hazes (1,2)
1 Afdeling Reumatologie, Academisch Ziekenhuis
Leiden*

*2 Afdeling Klinische Epidemiologie, Academisch
Ziekenhuis Leiden*

3 Sectie Gerontologie, Rijksuniversiteit Leiden

Er is weinig bekend over het relatieve belang van factoren die leiden tot invaliditeit op hoge leeftijd. Daarom werd een steekproef uit de algemene bevolking van 105 personen van 85 jaar en ouder (73 v, 32 m) onderzocht op de aanwezigheid van invaliditeit in relatie tot afwijkingen in het bewegingsapparaat en andere relevante morbiditeit. De deelnemers werden thuis onderzocht met behulp van gestandaardiseerde vragenlijsten en functietesten; ziekten werden ingedeeld met behulp van gepubliceerde criteria. De tabel toont de frequentie van ziekte- en functionele parameters en hun relatieve bijdrage aan 2 maten van invaliditeit in een logistische regressie analyse.

Het morbiditeitspatroon van personen met een functionele beperking (schouderbeperking of beenspierzwakte)